

tilbakefallet ved de enkelte forbrytelser, viser det seg at nedgangen i tilbakefallshyppigheten i det alt vesentlige skyldes en sterk reduksjon i tyvenes tilbakefall. Mens tilbakefallsprosenten for tyver med betinget dom var ca. 25 i 1930-årene, var den for dem som ble dømt i 1946/47 13. Om årsaken til dette lave tilbakefall blant tyvene, er det vanskelig å si noe sikkert, men av faktorer som kan tenkes å ha hatt betydning, kan nevnes: 1. De gode beskjeftigelsesforhold man har hatt etter krigen med lett adgang til arbeid også for betinget dømte. 2. En mulig nedsatt effektivitet hos politiet på grunn av landssvikoppjøret og sterk nyrekruttering til politistyrkene. 3. En sannsynligvis meget høy prosent leilighetstyverier begått i forbindelse med overgangen fra krig til fred og pådømt i 1946/47. (Tilbakefallet blant leilighets-tyvene må selvsagt ventes å være lite.¹⁾)

Når det gjelder tilbakefallet blant løslatte fanger, har man ingen statistikk for årene etter krigen. For personer løslatt i 1930-årene etter sin første fengselsstraff, var tilbakefallsprosenten (observasjonstid 3 år) ca. 25, altså vesentlig høyere enn for personer som i de samme år fikk påtaleunntatelse (observasjonstiden for disse var dog bare 2 år) og en del høyere enn for dem som fikk betinget fengselsstraff. Dette er ikke overraskende, for såvidt som det i alminnelighet må antas at lovovertredere med den beste sosiale prognose får påtaleunntatelse, mens de med en noe dårligere prognose får betinget dom og de med dårligst prognose ubetinget fengselsstraff.

Anders Bratholm.

Nogle indtryk fra fængsler i Brasilien og Argentina.

Af fængselslæge E. REINHOLDT NIELSEN, Tarm.

Under en rejse i foråret 1952 havde jeg lejlighed til at besøge eet fængsel i Brasilien (São Paulo) og seks i Argentina. Jeg mødte overalt interesse for og forståelse af moderne synspunkter indenfor kriminologien.

Det store fængsel i São Paulo, der ledes af generaldirektør da Cruz Seco, er placeret i udkanten af byen i en park af stor skønhed og har et jordtilliggende på 50 hektar. I parken udenfor fængselsmuren ligger et lige indviet nyt kvindefængsel til 32 fanger. Det ledes, ligesom kvindefængslerne i Argentina, af en nonneorden. Selve fængslet er ret nyt,

¹⁾ En mer utførlig redegjørelse for de mulige årsaker til det lave tilbakefall for tyver med betinget dom i 1946/47 finner man i forfatterens artikkel, „Bruken av betinget dom ved forbrytelser og tilbakefallet blant de betinget dømte“ i Norsk Retstidende 1952 s. 262—263. Her finner man også en mer utførlig drøftelse av en rekke andre spørsmål berørt i nærværende artikkel.

består af store, lyse og luftige bygninger med outside eneceller, som alle har håndvask og vandkloset; hygiejnen var overalt første klasses. Minimumsstraffen var her 3 år, så der var tid til at gennemgå uddannelse på et dertil hørende musikkonservatorium, og i tilslutning hertil fandtes en koncertsal. Der fandtes ligeledes en stor malerisal, hvori der gaves undervisning i malekunst og tegning. Et mægtigt bibliotek og en smuk kirkesal, hvor al udsmykning var udført af fanger, gjorde også indtryk på en. Apotek, operationsafdeling og tandlægeklinik var fuldstændig moderne. Til fængslet var knyttet et kriminologisk videnskabeligt institut, der ledes af dr. da Silva Telles, professor i retsmedicin.

I Argentina fik man indtryk af, at en enestående udvikling havde fundet sted i de sidste 5 år, siden generaldirektør Roberto Pettinato havde overtaget ledelsen. Man havde et åbent blik for de forskellige problemer, der hører med til fangernes resocialisering, ikke mindst de krav, som stilles til fængselspersonalet fra den øverste ledelse til den yngste betjent; og i dette øjemed holdes der kursus for funktionærer af alle grader, ligesom fængselsbetjentskolen er blevet stærkt udbygget. Man siger, at man ved udvælgelsen af personalet må fordr et vist minimum af kundskaber og et maximum af forståelse og overbærenhed, idet man mener, at kundskaberne kan tilegnes, hvilket derimod kun til en vis grad er tilfældet for de to sidstnævnte egenskapers vedkommende.

Med hensyn til fangernes resocialisering lægger man vægt på en mild disciplin eller selvdisciplin som overgang til det frie liv, ligesom man søger gradvis at uddanne og træne dem til at optage konkurrencen i det frie liv. Der er således knyttet tandtekniker- og industriskole til fængslerne, hvorved man kan supplere eventuel manglende uddannelse, og foruden de maskiner, man i forvejen havde, har man nu anskaffet de nyeste og mest moderne maskiner, som fangerne bliver oplært i at betjene den sidste tid før løsladelsen.

En kendt kriminolog skal have sagt, at adækvat ernæring er halvdelen af den gode disciplin; i Argentina siger man, at den anden halvdel uden tvivl er *betalt, nyttigt* arbejde. Nyttigt skal det være for at fange fangens fulde interesse; betalingen skal være en yderligere spore. Man har derfor forhøjet betalingen således, at de dygtigste fanger kan opnå en fortjeneste svarende til 125—150 danske kroner om måneden, og købekraften heraf svarer nærmest til den danske. Da de ovennævnte forbedringer blev indført, steg produktionen i fængslerne i løbet af to år omtrent til det tredobbelte. Der findes endvidere kulturel undervisning for fangerne. Disse er ulykkesforsikrede under deres arbejde, og der findes en vis social forsorg for deres pårørende, ligesom der findes en vis forsorgshjælp efter deres løsladelse. Til alle fængsler hører der sportsplads og ofte svømmebassin.

Et institut for klassifikation, som i sig har opslugt instituttet for kriminologi, fordeler efter en observation af fangerne disse til de for-

skellige fængsler og følger endvidere deres udvikling under fængselsopholdet. Dette institut er kernen i den moderne, individualiserende fangebehandling.

I provinsen Santa Fé, som har 4 mill. indbyggere, tilrettelagde generaldirektøren for fængselsvæsenet i denne provins, Luis Casiello, mine besøg. Han er en idealistisk personlighed med stor interesse for moderne fængselsidéer og sociale forhold.

Overalt mødte jeg en levende interesse for det seksuelle problem i fængslerne, og spørgsmålet til mig om, hvorledes man havde løst dette i Danmark, var tilbagevendende. — I São Paulo var man veget tilbage for at løse det, men i Buenos Aires havde man gjort et forsøg herpå ved at tillade hustrubesøg. Til dette formål er opført en bygning i tilslutning til *la Prision Nacional*, således at også fanger fra andre fængsler kunne benytte samme bygning under forsøgsperioden; denne begyndte juni 1951. Bygningen er placeret fri af fængslet i dettes have og således, at den ikke har samme indgang fra gaden som fængslet, men indgang fra parallelgaden, hvorfra der kun er indgang til denne bygning. Denne består af 7 besøgsrum, hvert med indgang fra to adskilte korridorer.

Efter en forsøgsperiode på eet år er der i dette efterår udsendt en brochure derom: *Regimen de visitas para reclusos casados*. I forsøgsåret var betingelserne for at opnå begunstiggelsen: 1) mønsterværdig opførsel, 2) intet sexuel kriminel i anamnesen, 3) uplettet ægteskab. — Minimumsstraf 60 dage. Under disse betingelser kunne fangen opnå besøg af sin hustru hver 14. dag. — Jeg spurgte, om ugifte fanger, der opfyldte tilsvarende betingelser, kunne modtage besøg af kvindelige forbindelser på samme måde; herpå blev der svaret bestemt nej; det ville støde an både mod moral og kirke, men fanger, der gjorde sig fortjent dertil, kunne opnå orlov; så måtte de under denne selv løse deres problem, hvis de havde noget. Af brochuren fremgår det dog, at hvis fangen kan bevise, at han i lang tid før indsættelsen har haft en fast samleverske, kan han opnå at få besøg af hende. Nu har forsøget været over et år, og man har fundet resultaterne så tilfredsstillende, hvad angår fangens tilstand, specielt den psykiske, såvel som indflydelsen på hjemmets stabilitet, derved at konfliktstof er bragt ud af verden under samværet, at man nu tænker på at opføre sådanne bygninger ved andre fængsler i nationen og samtidig at mindske kravene i betingelserne for at opnå besøg.

E. Reinholdt Nielsen.